12. Urfa

M: Biz Suriyelilere kucak açtık insanlık görevi olarak.

F: İnsanlık görevi?

M: Evet

F: Sizce Urfa'lılar nasıl?

M: Urfa'lılar dışarıdan bir misafir geldiği zaman evini açar. Dükkanını açar. Yardımcı olmaya çalışır. Misafirperverdir.

F: Siz Urfa'lı mısınnız?

M: Evet burada doğdum.

F: Diğer illere göre Urfa'lılar nasıl farklı?

M: Her ilin kendine göre bir örf adeti vardır. Bizimki daha peygamber efendimizin soyundan gelen bir tabiattır.

F: Burası daha dindar?

M: Eskidenn Urfa Hac yolunda konaklama yeriydi. Burada bizim Urfa'lılar hacca gidenleri toplardı otobüslerden evlerinde misafir ederlerdi. Sevap olarak görülürdü. Burası kutsal bir yer.

F: O nedenle insanlar daha inançlı

F: Peygamber sayesinde

M: Evet

F: Sizce Suriyeliler neden Urfa'yı seçti?

M: Komşu zaten, bir kilometre ileride Suriye sınırı. Akçakale'ye hemen komşu.

F: Bu tek sebep.

M: Yani burada birşey olsa sen nereye gidersin, karşı mahalleye gidersin. Burası da Suriye sınırı. Zaten arada bir tane köy var. Biz kucak açtık ama şimdi her şey tersine döndü. Millet bıktı. Artık herkes onların gitmesini istiyor. Urfa'daki huzur, asayiş elden çıktı. %85'i yaramaz.

F: Nasıl?

M: Burada her türlü eğlence bizim örf adetimize uymaya nşeyler yapılıyor. Kendi ülkeleri gibi davranıyolar sanki misafir değiller.

F: Kimler yaşyıor burada?

M: Genelde Urfa'lı. Ama Suriye'liler geldi onnnlar başka mahallelere yeni yerleşim alanlarına gittiler. Genelde burada Türkçe konuşulur. Burasının çoğu Türk.

F: Buradakiler sadece Türk, gençler mi?

M: Orta yaş, genç de var .

F: Suriyeliler var di mi burada?

M: %50 kapasitedeler.

F. Aynı sokaktalar mı yoksa farklı yerlerde mi?

M: Hep bir arada oturuyorlar. Binaların hepsinde var. Aynı binada mesela bi binada 7-8 Türk geri kalanı Suriyeli.

F: Türk ve Suriyeliler arasında hiç muhabbet oluyo mu günlük hayatta.

M: Şu an yok ama her an olabilir. Suriyeliler zaten bizden alışveriş yapmazlar. Benim fırın var kapatacağım onlar geldi bizden ekmek almıyor. Kapatacam fırınnı, iş yok. Eskiden Urfa'lılar vardı onlar alırdı şimdi bizim buradakiler Suriyeli kaldı sadece onnlar da bizden bişey almıyor.

F: Neden almıyolar bişey?

M: Onlar öyleler dışarıya kapalılar. Böyle bir şey. İlk gelenlere biz kucak açtık, ama onlar şimdi böyleler.

i1: Onlarda ayrımcılık var, örneğin ekmek alacak gider daha fazla yürür Suriyeliden alır senden almaz. Bİ de ben Arapça biliyorum.

F: Bu çok enteresan siz Arapça biliyosunuz ama aranızda bağlantı olmuyor.

i1: Onlar hep kendi aralarında. Arkadaş muhabbet sohbet yok.

F: Siz daha yakın hissediyor musunuz onlara?

i1: Evet biz daha yakın hissediyoruz onlara.

F: Evlilik oluyor mu?

M: Az, daha az. Ama kötü şeyler de oluyor. Daha çok zenginlerle evleniyolar.

F: Neden?

M: Para var ondan. Türk zenginlerle oluyor çünkü para var. Zengin olunca güvence var kadın da onu seçiyo. Fakir fakirle neden evlensinn, Suriyeli zaten kendi fakir ve yoksul.

F: Türkler ve Suriyeliler evlenmeye açık yani?

M: Arkadaş da ver eş de oluyorlar.

F: Böyle bir şey olunca Türk ile Suriyeli evlenince bunu çevre nasıl karşılıyor?

M: Bişey demiyolar, ailesi bişey demiyor. Normal bişey. İkinci kadını alıyorlar.

i1: Suriyelilerde öyle bir şey var. Kızları evli olanlara veriyorlar.

F: Neden?

i1: Onlar 2-3 kişi ile evleniyorlar ya. Son evlendikleri kişiye daha fazla önem veriyorlar. Onun için korkuyolar bi bekara verirsek sonra tekrar evlenir ona bakmaz diye. Yen hanım daha kıymetli. Eskisine fazla önem vermiyor.

F: Nasıl ör-ğrendiniz bunu?

i1: Biz Eyyübiye'deyiz de orada Türkler Suriyelilerden çok kız alır. 4-5 çocuklu adama kız vermişler sordum nasıl verdiniz kızınızı böyle birinen diye onlar dediler "İkinci, üçüncü kadın olarak veririz". "Bekar olana vermiyoruz" dediler.

Bi de ben kapıcılık yapıyorum benden çamaşır suyu istedi, sonra dedi ki "Git bu dükkandan al". Yani kendi Suriyelinin ordan alışveriş yapıyo. Ben dedim "Nerden istersem oradan alırım".

F: Onlar biliyor di mi sizin Türk olduğunuzu Arap olsanız da.

M: Onlar bizim Arapça konuşuşumuzdan da anlıyolar Türk olduğumuzu.

F: Siz onnlara karşı nasıl hissediyorsunuz?

i1: Bizde sıkıntı yok, onlarda sıkıntı oluyor.

F: Buradakiler ne düşünüyor Suriyelilere karşı?

M: Dini bayramlarda bayramlaşmaya gidiyorlar Suriye'ye. Savaş yoksa nasıl gidiyolar anlamıyoruz. Ama şimdi onlar gitmek istemiyor. Bunlar kalırsa iş İsrail-Filistin gibi olur. Nasıl İsrail onlara biraz toprak verdi Filistinliler daha fazla daha fazla dedi. Bunların 8-10 tane çocuğu var.

F: O zaman buradakiler ne düşünüyor?

M: Herkes taşındı. Buradan gittiler zaten Türkler bu sebeplerle.

F: Suriyeliler ve Türkler arasındaki farklar nedir sizce?

M: Onlar bize uymuyorlar. Diyorum ya biz misafirperveriz, onlar bizim gibi değil. Gitsen yardımcı olmazlar. Yardımsever değiller. Ondan başka kaçak, yasadışı işler yapıyolar. Bizim buraya uymuyo onlar.

F: Türk haberlerinde "Suriyelilerle biz din kardeşiyiz" deniyor, bu konuda ne düşünüyosunuz?

M: Evet öyle ama onlar dine de çok uymuyolar.

F: Onlar din kardeşimiz ama ahlaksız Müslüman.

M. Evet. Çünkü aramızdaki fark böyle. Mesela biz onlardan gidip alışveriş yapıyoruz. Ama onlar bizle yapmıyor. Ayrımcılık yapıyor. Onlar kardeş gibi davranmıyor.

F: Bunun sebebi nedir?

M: Savaştan mı, yaşam tarzları mı böyle bilmiyorum. İlk geldikleride çok yardımcı olduk onlara.

F: Anketlere göre Suriyeliler Türkleri kendilerine yakın buluyor. Türkler tam tersini söylüyor. Neden böyle bri fark var?

M: Biz onları kabul etmiyoruz, onlarla huylarımız aynı değil. Onlarda uyuşturucu var, eğlence var. Yapıyolar yani açık açık. Bizim Urfa'da eskiden bu yoktu.

Bak Telabyad'da Türk marketleri var hiç biri Türklerden alışveriş yapmazlar.

F: Eğer Suriyeli sığınmacılar dönmek yerine temelli kalmaya karar verirse mahalleli buna karşı ne hissederdi?

M: Kabul etmezler, gidecekler diye bekliyoruz. Ama gitmeyeceğiz diye başka bir kanun çıkarsa o zaman iş başka olur.

F: Din kardeşiyiz evet ama mesela kalsalar bir noktada Türk olabilirler mi?

M. Yok hayır, çünkü Türkler onları kabul etmez. Fazla farklılar. Ahlak olarak. Karşıda bir Suriyeli var mesela para vermiyormuş görevliye. Böyle şeyler olmuş.

F: Türk olmak ne demek?

M: Sen nasıl Almansın?

F: Burası çok karışık bir toplum. Ondan sordum.

M: Biz burada herkese açığız, bak sen geldin sohbet ediyoruz. Ama Suriyeli sana ilgi göstermez, konnuşmaz.